

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 19P/40/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5720200644
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Korbašová
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2020:5720200644.2

Uznesenie

Okresný súd Martin vo veci starostlivosti o maloleté deti: Z. B., D.. XX.XX.XXXX V. O. B., D.. XX.XXXXXX, bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, deti rodičov: matka L.. Z. B., D.. XX.XX.XXXX, bytom Č. XXX, t.č. R. D.W. N. - N., P.R., A.. P. N. XX, O. a otec O.. S. B., D.. XX.XX.XXXX, bytom Č. XXX o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom podaným na tunajšom súde dňa 21.02.2020 sa matka maloletých detí domáhala neodkladným opatrením zverenia maloletých detí do svojej osobnej starostlivosti, určenia vyživovacej povinnosti otca vo výške 250 eur na každé z maloletých detí, styk otca s maloletými deťmi neupravovať. Uviedla, že s otcom maloletých detí sú manželia, manželstvo uzatvorili XX.XX.XXXX, v dohľadnej dobe plánuje podať návrh na rozvod manželstva. S otcom maloletých detí od 05.09.2018 nežijú v spoločnej domácnosti, avšak aj napriek tomu, ich neustále vyhľadáva, domáha sa kontaktu s deťmi. Dôvodom odchodu zo spoločnej domácnosti je tá skutočnosť, že otec si ma prestal vážiť ako manželku, správal sa k nej a k maloletým deťom hrubo a násilne. Veľmi často sa stávalo, že si jednotlivé veci a okolnosti vynucoval násilím, vyhrážkami, bezdôvodne zvykol kričať a vulgárne sa vyjadrovať, nemal zábrany ani pred deťmi. Jeho správanie zle vplývalo na jej psychické zdravie, dokonca v nej vzbudzoval strach, rovnako sa ho boja aj maloleté deti, boja sa, že bude kričať keď urobia, prípadne povedia niečo, čo sa mu nebude páčiť. Veľmi často ich zastrášoval, vyhrážal sa ak neurobia to čo on chce, tak sa zabije. Stávalo sa, že bola aj s maloletými deťmi svedkami toho, že bezdôvodne vytiahol nôž, ktorý následne choro zapichol do drevenej dosky. Deti boli z toho vystrašené, plakali, nemohla ich utíšiť. Sám si zinscenoval samovraždu, nafingoval situáciu svojho obesenia, aby videl ako zareagujeme. Musel vedieť o každom ich pohybe. Dokonca aj keď teraz nežili s otcom v spoločnej domácnosti, veľmi často sa stretávali, pretože býva len minútu od jej bývania. Musela mu presne povedať kde bola, prečo am bola. Keď bolo niektoré z detí choré, chcela ho vziať k lekárovi, tak otca musela veľa prehovárať, že naozaj potrebuje lekára, že bez jeho pomoci to nezvládnú. Nechcel to pochopiť, nechcel, aby išli k lekárovi, že je to zbytočné. Keď sa mu nepodarilo vytiahnuť informácie od nej, skúšal to cez deti, kupoval si ich tým že im nasľuboval výlety, hračky. Otec sa jej často vyhrážal aj tým, že si zoberie pôžičky, aj napriek jej nesúhlasu, dokonca sa mu 2 krát podarilo vybaviť si vysoký úver, museli mu dohovoriť rodinní príslušníci, aby ho vrátil. Má strach aj z toho, že otec túto situáciu zopakuje, úver prestane splácať a dostane ju a maloleté deti do veľkých finančných problémov. Otcove správanie veľmi zle znáša, má podozrenie, že trpí závažným psychickým ochorením, nechce si v tomto smere pomôcť a má strach, že v dôsledku tohto ochorenia, môže ohroziť maloleté deti, pretože je veľmi náladový, chvíľu sa smeje, jeho smiech je až nepríčetný a o chvíľu vrieska, kričí bezdôvodne, za krátku dobu si ani nepamätá, že kričal. Pre presnejšie opísanie jednotlivých situácií, ktoré musela s maloletými deťmi dennodenne zažívať priložila ich opis tak

ako jednotlivé situácie nasledovali. Viackrát sa rozhodla vyhľadať pomoc, avšak bála sa toho čo bude nasledovať, mala strach z otca a jeho nevyspytateľného správania. Keď sa rozhodla naposledy vyhľadať pomoc, otec to zistil, preto požiadala o chránené bývanie pre seba a deti, pretože mala strach z toho či niečo neurobí deťom, bála sa o ich život. Situácia už bola natoľko vážna, že pokiaľ by neodišli, ona a maloleté deti by sa v krátkej dobe psychicky zrútili. Vyslovila obavu zo stretávania sa maloletých detí s otcom, pretože jeho konanie a správanie je nevyspytateľné, deti ešte nedokážu vyhodnotiť čo je správne a čo je nesprávne, preto navrhla, aby súd, pokiaľ sa týka úpravy styku otca s maloletými deťmi, nariadil znalecké dokazovanie na psychické zdravie manžela. Je momentálne zamestnaná na polovičný úväzok ako účtovníčka v O. Š.G. Č. - Ú., pričom jej príjem predstavuje cca 320 eur mesačne. Okrem tohto príjmu poberá prídavky na deti vo výške 48.68 eura. Odkedy sa odsťahovala zo spoločnej domácnosti, otec jej prispieva sumou 400 eur mesačne, avšak z tejto sumy 150 eur vynakladá na náklady na rodinný dom, v ktorom v súčasnej dobe býva otec maloletých detí, teda na výživu pre obe maloleté deti jej ostáva 250 eur. Otec pracuje ako elektromechanik, pričom jeho mesačný príjem predstavuje cca 1.000 eur. Okrem našich detí, nemajú žiadnu inú vyživovaciu povinnosť. Pravidelnými mesačnými výdavkami sú: náklady na bývanie, ktoré hradí vo výške 150 eur; strava, hygienické potreby, ošatenie vo výške 600 eur; poplatok MŠ pre maloletú O.F. vo výške 6,5 eur; poplatok za stravné pre maloletú Z. vo výške 3 eurá ; ZUŠ + cestovné pre maloletú Z. vo výške 12,5 eur; náklady na benzín vo výške 50 eur. Finančne jej pomáhajú rodičia, nakoľko vzhľadom na výšku jej mesačného príjmu, nie je možné pokryť všetky pravidelné mesačné výdavky.

2. Uznesením Okresného súdu Martin sp.zn. 19P/40/2020-14 zo dňa 24.02.2020 súd maloletým deťom ustanovil kolízneho opatrovníka pre konanie Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin.

3. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len "CSP"), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

4. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

5. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

6. Podľa § 329 ods. 1, 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

7. Podľa § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

8. Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

9. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva účel neodkladného opatrenia, ktorým je predbežná, rýchla i keď len dočasná úprava právnych (nie len faktických) pomerov účastníkov. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho potrebe. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd použiť, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, žeby výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Neodkladné opatrenie je predbežným aj v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov a tretích osôb. Nie je konečným rozhodnutím, lebo jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovieť návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, žeby musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať

pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Vo všetkých konaniach starostlivosti súdu o maloleté deti je prioritný záujem dieťaťa.

10. Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z citovaných zákonných ustanovení. Po posúdení návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia dospel k záveru, že je nedôvodný v celom rozsahu, nakoľko v danom prípade neexistuje stav vyžadujúci úpravu neodkladným opatrením. Pokiaľ ide o zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti matky, uvedeného sa matka nedomáhala z dôvodu, že by sa s otcom na výkone osobnej starostlivosti o maloleté deti nedokázali dohodnúť, resp. že by sa otec domáhal výkonu osobnej starostlivosti o maloleté deti a z tohto dôvodu dochádzalo medzi nimi ku konfliktom, ktoré by si vyžadovali bezodkladnú intervenciu súdu vo forme neodkladného opatrenia. Matka v návrhu uvádza, že v spoločnej domácnosti s otcom nežijú od 05.09.2018, čo je viac ako 18 mesiacov, pričom ona s maloletými deťmi opustila spoločnú domácnosť. V návrhu nepoukázala (neosvedčila), že by otec nejakým spôsobom prejavoval záujem o osobnú starostlivosť o maloleté deti. Pokiaľ ide o popisované správanie otca, ktoré má mať dlhodobý negatívny dopad na ňu ako aj na maloleté deti, ani toto nie je dôvodom na rozhodovanie o zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti matky inštitútom neodkladného opatrenia. Súd na základe týchto skutočností vyhodnotil návrh matky v časti zverenia maloletých detí do jej osobnej starostlivosti neodkladným opatrením za nedôvodný. Zároveň zdôrazňuje, že účelom neodkladného opatrenia nie je zosúladať stav faktický (trvajúci viac ako 18 mesiacov) so stavom právnym.

11. K určení vyživovacej povinnosti otca, matka uviedla, že jej od opustenia spoločnej domácnosti prispieva sumou 400 eur mesačne. Aj napriek tomu, že matka uvádza, že z tejto sumy hradí 150 eur na náklady rodinného domu, v ktorom žije otec a na maloleté deti jej tak ostáva suma 250 eur mesačne je jednoznačne možné ustáliť, že v čase rozhodovania o neodkladnom opatrení si otec vyživovaciu povinnosť plní. Súdu nie je zrejmé, na akom základe matka uhrádza na náklady rodinného domu, v ktorom otec žije sumu 150 eur (či sa jedná o nehnuteľnosť, ktorá je v BSM a ako vlastníčka sa musí podieľať na úhrade nákladov, alebo je to na základe dohody s otcom a pod.) a na akom základe matka tvrdí, že uvedené hradí z peňazí, ktoré jej zasiela otec (či bola suma 400 eur medzi rodičmi dohodnutá ako výživné, alebo bola dohodnutá ako suma určená z časti ako výživné a z časti ako príspevok otca na úhradu nákladov,...), avšak aj na základe týchto nejasností je možné jednoznačne prijať záver, že sumu 250 eur mesačne na dve maloleté deti, ktorú matka považuje za výživné zo strany otca, je možné jednoznačne považovať za plnenie si vyživovacej povinnosti v nevyhnutnej miere tak, ako to má na mysli § 366 CMP. Súd na základe týchto skutočností vyhodnotil návrh matky v časti určenia výživného na maloleté deti neodkladným opatrením za nedôvodný. Z vyššie uvedených dôvodov súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

12. Styk otca s maloletými deťmi matka žiadala ponechať neupravený a za týmto účelom nariadiť znalecké dokazovanie. Súd v tejto súvislosti poznamenáva, že v rámci rozhodovania o neodkladnom opatrení nie je možné vykonať znalecké dokazovanie. Uvedeného je možné sa domáhať pri úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom v rámci konania vo veci samej (súd má vedomosť, že je vo veci podaný návrh na rozvod manželstva rodičov maloletých detí a práve v tomto konaní, ak to bude potrebné, je možné takýto dôkaz vykonať).

13. O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa ustanovenia § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, pričom žiaden z účastníkov nepodal návrh na náhradu trov konania v zmysle ustanovenia § 57 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať písomne odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného Okresného súdu Martin na Krajský súd v Žiline, štvormo (§ 362 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP - ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - (§ 363 CSP).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMSP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 a nasl. CMP).